

Četrdeset godina rada i djelovanja Automoto društva u Koprivnici

Prema do sada pronađenim pisanim dokumentima, Automoto društvo (AMD) u Koprivnici službeno je osnovano i započelo je sa radom u prvoj polovini 1947. godine, međutim točan datum i mjesec do danas nije bilo moguće odrediti, dok se eventualno u budućnosti ne pronađe zapisnik sa osnivačke skupštine, ukoliko je uopće napisan i negdje postoji. Gornji podatak o osnivanju AMD-a u Koprivnici temelji se na izvodu iz pisanog referata koji je održan prigodom osnivačke skupštine Automoto Saveza Hrvatske (AMSH) u Zagrebu 17. listopada 1948. godine, gdje je na petoj stranici u gornjem dijelu napisano: »Osim već navedenih društava, tokom 1947. godine održane su osnivačke skupštine u slijedećim društvima – Daruvar, Koprivnica, Rijeka...«. U tom prigodnom referatu dalje nalazimo da do konca 1947. g. u Hrvatskoj imamo devet društava, a prema navedenom izvornom i vjerodostojnom podatku možemo zaključiti da je AMD u Koprivnici službeno osnovano u prvoj polovini 1947. godine.

Da je odmah poslije završetka drugog svjetskog rata, odnosno poslije oslobođenja zemlje, postojalo u Koprivnici nekoliko ljudi koji su vozili motocikle, išli njima na izlete u Sloveniju, Hrvatsko zagorje i drugdje, učestvovali na prvim poslijeratnim motorističkim utrkama u Zagrebu, Mariboru, Bjelovaru i Ludbregu, o tome svjedoče živi učesnici Dragutin Tkalčec, Ljubomir Vulić, te fotodokumentacija i nešto pisanih dokumenata. Stariji članovi AMD-a i ljubitelji motorističkog sporta sjećaju se još uvijek sada već pokojnih, aktivnih vozača mototrka: Ivana Kolarića, Pavla Perkovića, Mirka Dubića i drugih, te pokojnih sportskih funkcionera AMD-a Ladislava Eisenbeissera, Ivana Perokovića, Zvonka Peradina, Matilde Šivalec, Tome Kozara, Stjepana Lekčevića i drugih.

U prvim mjesecima poslije oslobođenja zemlje, odnosno polovinom 1945. godine, prema odluci Fiskulturnog odbora Hrvatske osnovano je u Koprivnici F.D. »Slaven« (Fiskulturno društvo), koje je, osim najaktivnije sekcije za nogomet, imalo i sekcije za tešku i laku atletiku, plivačku, odbojkašku, ping-pong (stolni tenis), šah i biciklistiku, prema vijesti objavljenoj u »Podravske novine« od 22. rujna 1945. godine, koje su izlazile u Koprivnici. Da li je postojala i motoristička sekcija među ovim nabrojanim sekcijama nije moguće provjeriti, je rarhiva F.D. »Slaven« iz tih poslijeratnih godina nije sačuvana, iako je bilo nastojanja da se ona pronađe i to zbog povijesnog istraživanja drugih sportskih aktivnosti. Međutim, prema sačuvanim pisanim dokumentima možemo zaključiti da su u ono vrijeme F.D.

»Metalac« u Zagrebu i F.D. »Bjelovar« u Bjelovaru imali motorističke sekcije. Kao dokaz da je i u Koprivnici kod F.D. »Slaven« bilo tako, može nam poslužiti pisani program za mototrke koje su održane 2. lipnja 1946. godine u Zagrebu, a u organizaciji F.D. »Metalac«, a na kojima su nastupili vozači iz Koprivnice kao predstavnici F.D. »Slaven« i to: Ivan Kolarić, Dragutin Tkalčec, Ljubomir Vulić, Miško Dubić, Slavko Kovačić i Viktor Flac i dobro se plasirali. Brončanu plaketu za osvojeno drugo mjesto u kategoriji motora do 500 ccm (kubika) primio je Ivan Kolarić. Na motorističkim trkama koje je organiziralo F.D. »Bjelovar« – motoristička sekcija, a održane su 13. listopada 1946. godine u Bjelovaru, uspješno su nastupili trkači iz Koprivnice: Dragutin Tkalčec – diploma za osvojeno treće mjesto u kategoriji motora od 500 ccm, Ivan Kolarić i Ljubomir Vulić kao članovi F.D. »Slaven« i aktivni članovi motorističke sekcije.

Prema sjećanju Dragutina Tkalčeca i Emila Kožića, a i prema izjavi pok. Ivana Kolarića koju je dao piscu članka »Razvoj moto-sporta u okviru djelovanja AMD-a Koprivnica« (»Podravske novine« broj 82) tvrdi se da je osnivačka skupština AMD-a u Koprivnici održana početkom ili u proljeće 1947. godine i to u ondašnjoj prodavaonici cipela »Borovo«, u kojoj je jedan od sudionika skupštine E. Kožić u to vrijeme bio poslovođa. Danas se na tom mjestu nalazi prodavaonica kožne galanterije »Izvor« na Trgu Republike broj 3. Na toj osnivačkoj skupštini za predsjednika je izabran Ladislav Eisenbeisser, tajnika Emil Kožić, za blagajnika Pavao Perković, a u odbor su izabrani: Ivo Peroković, Stanko Biondić, Ivan Alihođić, te aktivni natjecatelji: Dragutin Tkalčec, Ivan Kolarić, Mirko Dubić, Ljubomir Vulić, Tomo Kozar i Pero Mraz.

Ondašnje društvo je bilo u organizaciji »Tehnika i sport« i to pod nazivom »Auto-motorističko društvo Koprivnica«, jer su sa navedenim naslovima bili u ono vrijeme u upotrebi službeni žigovi i članske iskaznice. Međutim, prema postojećim i do sada sačuvanim članskim iskaznicama (Ignac Vrabec, iskaznica izdana 1. siječnja 1948), a ima ih sačuvanih još nekoliko iz tog vremena, na njima se potpisao kao predsjednik L. Eisenbeisser, tajnik Ivo Peroković, a kao blagajnik I. Alihođić (samo od I. do VI. mjeseca, a dalje se kao blagajnik potpisivao Tomo Kozar). Kako sjećanja ljudi nakon četiri decenija mogu izbljedjeti, mislim da je vjerodostojnije ono za što postoji pisana dokumentacija. Nepobitni je dokaz da je jedan od ondašnjih najaktivnijih i najuspješnijih koprivničkih natjecatelja u motosportu bio Dragutin Tkalčec koji je već 22. lipnja 1947. godine su-

djelovao na kružnim cestovnim trkama Maribor-Kamnica i na motoru sa prikolicom zauzeo drugo mjesto. Na motociklističkom prvenstvu Hrvatske koje je održano 13. srpnja 1947. godine na kružnoj cestovnoj stazi Preluka-Opatija Dragutin Tkalčec, kao predstavnik A.M. Koprivnica, u kategoriji prikolica od 1.200 ccm na motoru Zündapp, osvojio je drugo mjesto (podaci iz časopisa »Motorizacija« Beograd 1947. g. broj 4). Isti aktivni natjecatelj već 14. rujna 1947. g. plasirao se na drugo mjesto i osvaja veliku brončanu plaketu u sport-prikolicama do 600 ccm i to na međunarodnoj kružnoj motociklističkoj trci na stazi Preluka-Opatija.

U prvim godinama svog djelovanja AMD aktivno radi na propagiranju i širenju automoto sporta u Koprivnici i okolnim mjestima. Prikuplja u ono vrijeme malobrojne vlasnike motorkotača i organizira kondicione vožnje po gradskim ulicama, dok se nekoliko već istaknutih i iskusnijih motorista sprema i trenira za kružne cestovne trke koje se u to vrijeme održavaju u većim mjestima. Moram napomenuti da je u to poslijeratno vrijeme bilo teško i gotovo nemoguće nabaviti novi motorkotač, pa se uglavnom vozilo na već dotrajanim vozilima i »sklopljenim« motorima.

Jedan od glavnih zadataka AMD-a u to vrijeme bio je da se organizira tečaj za vozače, odnosno autoškola, i da se osposobi što veći broj ljudi za upravljanje motornim vozilima. Za prvu autoškolu prijavilo se oko 45 polaznika, redovita nastava je započela u travnju mjesecu 1948. godine, voditelj škole i predavač bio je Ivan Peroković, iskusni šofer-instruktor, a u praktičnoj nastavi pomagao mu je Ivan Kolarić. Teoretska predavanja održavana su u prostoriji koja se nalazila u ondašnjoj kući Ostrogovića (ova kuća je srušena 1960. godine) na sadašnjem Trgu bratstva i jedinstva broj 14, gdje se danas nalazi prodavaonica namještaja »Jugodrvno«. Nastava se održavala u dvije grupe od kojih je veća sa oko 30 polaznika imala nastavu u poslijepodnevni sati, a manja grupa od oko 15 polaznika navečer, a učenik ove grupe bio je pisac ovog članka. Praktična nastava sa vožnjom izvodila se na motorkotaču i jednom trofejnom automobilu njemačke marke »Borgward«, kojeg su svi polaznici škole dobro zapamtili, više po guranju nego po vožnji. Prema sačuvanim diplomama vidljivo je da su kandidati polagali ispit iz teoretske i praktične nastave, a teoretsko-praktični ispit pred posebnom društveno-ispitnom komisijom. Deset prvih polaz-

Polaznici prve auto-škole AMD-a u Koprivnici 1948. godine. U sredini sa zavinitim rukavima Ivan Kolarić, a ispred njega Ivan Peroković voditelj auto-škole.

nika tog prvog tečaja stalne autoškole Automobilsko-motorističkog društva u Koprivnici, dobilo je 9. rujna 1948. g. pismeno uvjerenje-diplomu da su ovlašteni upravljati vlastitim motornim vozilom kategorije III. (motocikl, osobni automobil, teretni 2,5 tone). Većina tečajaca nešto kasnije položila je ispit i pred komisijom narodnih vlasti, i tako su postali kvalificirani i profesionalni vozači automobila, traktora i ostalih vozila. Narodne 1949. godine održana su tri tečaja autoškole sa preko 120 polaznika, a da bi AMD do 1967. godine, tj. do proslave 20. obljetnice uspješnog djelovanja, osposobilo 8.226 vozača za razna motorna vozila.

U rujnu 1948. godine održana je izvanredna glavna skupština Društva u Gradskoj vijećnici sa posebno štampanim pozivom i dnevnim redom. Te iste godine predsjednik, tajnik i jedan član sportske komisije Društva sudjeluju kao društveni delegati na godišnjoj skupštini »Narodne tehnike« koja je održana u Opatiji i ujedno prisustvuju mototrkama koje su se tih dana održavale na kružnoj stazi Preluka–Opatija, a na kojima su sudjelovali i natjecatelji iz Koprivnice Dragutin Tkalčić i Ivan Kolarić.

Tih godina sportska sekcija Društva vrlo je aktivna, održana je ocjenska brzinska cestovna vožnja na relaciji Koprivnica–Ludbreg–Varaždinske Toplice uz sudjelovanje preko 30 motorista i nekoliko automobilista sa preko 50 učesnika članova Društva. Gradskim ulicama održane su međuklupske cestovne mototрке u kojima su uz domaće vozače D. Tkalčeca, I. Kolarića, Lj. Vulića, P. Perkovića, M. Dubića i ostalih sudjelovali i natjecatelji iz obližnjih gradova i mjesta: Zagreba, Maribora, Varaždina, Bjelovara, Ludbrega i Preloga. Start i cilj je bio ispred nekadašnjeg hotela i restauracije »Kalnik« na Trgu bratstva i jedinstva (danas se ovdje nalazi prodavaonica »Ferimport«) pa Trgom maršala Tita, dijelom ulice JNA, Skolskom, Križevačkom (koje u ono vrijeme nisu bile asfaltirane), te makadamskom Kolodvorskom i da bi se ravnom i asfaltiranom bivšom Varaždinskom, gdje su se i postizavale najveće brzine, a sadašnjom ulicom Ive Marinkovića, nakon 5–10 provezenih krugova pobjedonosno ušlo u cilj.

Članovi Društva koji su posjedovali motore i automobile aktivno su sudjelovali i u političkim akcijama, pa su za izbore koji su održani 26. ožujka 1950. godine sudjelovali kao kuriri.

Nakon nekoliko godina uspješnog rada nastupile su krize godine, nešto uslijed nedostatka financijskih sredstava nešto osipanjem aktivnog članstva zbog nedostatka mladih i aktivnih vozača, a i zbog nekih međudruštvenih trzavica. Od godišnje skupštine koja je održana 16. veljače 1955. godine i analize rada, uspjeha i neuspjeha u prethodnoj godini, izborom novog Upravnog odbora, oživljavanjem rada i formiranjem novih sekcija, popravkom starog i dobivanjem još jednog automobila, održavanjem redovite autoškole, organiziranjem vlastite automehaničarske radionice, čije usluge prvenstveno mogu koristiti članovi Društva uz minimalnu naknadu, rad Društva je opet oživio. Te godine donose se prvi planovi za izgradnju trkaće staze na novom stadionu u Ulici M. P. Miškine. Međutim, definitivna odluka o izgradnji donijeta je tek iduće 1956. godine na godišnjoj skuštini AMD-a održanoj 4. veljače, kada su već i osigurana početna novčana sredstva od samog Društva i društveno-političkih i radnih organizacija Koprivnice. Radovi na izgradnji kružne remban staze na stadionu mogli su započeti, a trajali su gotovo četiri i pol godine uz sudjelovanje skoro svih aktivnih članova Društva.

Ljubomir Vulić jedan od najuspješnijih vozača pedesetih godina na uličnim trkama u Koprivnici.

U slijedećim godinama sve do proslave 20. obljetnice od osnivanja i rada AMD-a tj. do 1967. godine, društveni rad je intenzivniji i masovniji, članovi sudjeluju u mnogobrojnim automoto natjecanjima i priredbama i postižu dobre rezultate. Na godišnjoj skupštini održanoj u slijedećoj 1957. godini izabran je novi upravni odbor od 11 članova, a za predsjednika izabran je Nikola Štrbac, potpredsjednika Andrija Kramar, tajnika Ivan Kobešćak, a za blagajnika ponovo Vinko Jajetić, koji je, osim vršenja ove dužnosti aktivni motorista i sudjeluje na mnogim motorističkim trkama. Rad na izgradnji trkaće staze na stadionu se intenzivira, radna snaga je uglavnom dobrovoljna, a sačinjavaju je aktivni članovi Društva kojih se broj od prošle godine povećao za stoposto.

U proljeće 1957. godine priređena je vrlo uspješna ocjenska vožnja na relaciji Koprivnica–Prelog–Čakovec–Varaždinske Toplice u kojoj je sudjelovalo oko 40 motorista i velik broj članova Društva koji su relaciju prošli vozeći se u nekoliko automobila.

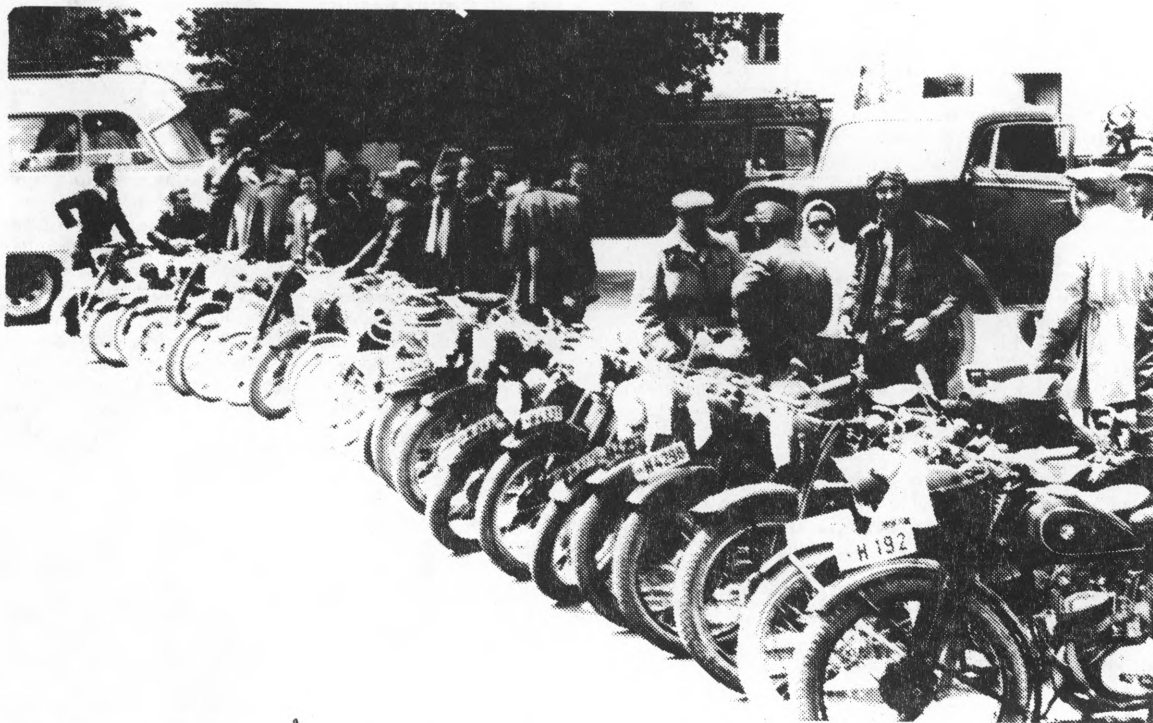
U kolovozu iste godine održana je ocjenska vožnja kalničkim ustaničkim krajem sa početkom u Koprivnici pa preko Rasinje, Vel. Poganca–Ludbreškog Ivanca–Osijeka sa završetkom u ustaničkom selu Kalnik. U ovoj propagandnoj ocjenskoj vožnji sudjelovao je veliki broj članova Društva na motorima i nekolicina sa automobilima, dok su ostali članovi sudjelovali kao izletnici da bi posjetili i što bolje upoznali ovaj kalnički kraj. Po-

vodom desetgodišnjice postojanja i rada Društva održane su u mjesecu listopadu cestovne kružne brzinske motorističke trke ulicama Koprivnice uz sudjelovanje 48 vozača iz Zagreba, Samobora, Bjelovara, Ludbrega, Preloga i Koprivnice. Od domaćih natjecatelja najviše uspjeha imali su Tomo Čiković, Vjekoslav Rušak i Vilim Marković, koji je ujedno u jednom krugu postigao drugo najbolje vrijeme. Vilim Marković je tih godina bio najaktivniji natjecatelj, postigao je zavidne rezultate na motorističkim natjecanjima Opatija–Prelika, zatim kao član reprezentacije Hrvatske na prvenstvu Jugoslavije u ocjensko-terenskoj vožnji od Sarajeva do Beograda, sudjelovao je na brdskim terenskim natjecanjima na Sljemenu–Medvednici i Sloveniji, gdje je postizao dobre rezultate, i tako postao najuspješniji motorista AMD-a.

Najveći uspjeh u 1958. godini koprivnički motoristi postigli su u ocjenskoj terenskoj vožnji automoto društava sjeverne Hrvatske, čija je staza prolazila većim dijelom kroz Hrvatsko zagorje, Međimurje i manjim dijelom kroz Sloveniju. Na toj vožnji prvo mjesto zauzeo je Stjepan Obrán, a dobro su se plasirali i ostali sudionici, motoristi iz Koprivnice: Vlado Halambek, Vladimir Bosančić i Ivan Stamfl, dok su u ekipnom plasmanu članovi AMD-a iz Koprivnice osvojili prvo mjesto. Mladi

vozač Stjepan Obrán na mototrkama koje su održane 7. rujna 1958. godine u Virovitici uz sudjelovanje trkača iz Bjelovara, Ludbrega, Koprivnice i Virovitice postigao je lijep uspjeh osvojivši drugo mjesto, a vozeći društveni motor »Puch« od 250 ccm, dok mu je prvo mjesto u kategoriji motora od 500 ccm izmaklo u zadnjem krugu kada je izletio iz jednog zavoja i pao. Rad Društva se proširuje i omasovljuje, pa je te 1958. godine, uz postojeće komisije u Društvu, osnovana i nova za rad s djecom i omladinom u koju su se uključili aktivnim radom i prosvjetni radnici radi organiziranja tečajeva iz obračajnog odjela u školama.

Toliko očekivani dan otvorenja trkaće staze za kružne i speedway trke na Gradskom stadionu u Koprivnici ostvario se 23. kolovoza 1959. godine, a nakon dugogodišnjeg, ustrajnog, upornog i dobrovoljnog rada mnogih članova AMD-a i uloženi novčanih sredstava. Željeni uspjeh nije izostao. Na sam dan proslave više od 3.000 gledalaca pratilo je nadmetanje u nekoliko kategorija motora i 26 motorista koji su došli iz Zagreba, Osijeka, Bjelovara, Preloga, Dugog Sela, Donje Dubrave i Koprivnice. Od domaćih vozača pobjede su postigli Valent Bartolec u kategoriji od 50 ccm, dok je Stjepan Obrán osvojio drugo mjesto u trci motora od 250 ccm, ali je zato u glavnoj trci motora preko 350 ccm zaslužno

Ocjenske vožnje privlačile su mnogo motorista: članovi AMD-a Koprivnica poslije vožnje od Koprivnice do Varaždinskih Toplica – 1957. godine.

osvojio prvo mjesto sa prosječnom brzinom od 55,2 km na sat. Vrijedno je spomenuti osvajanje drugog mjesta u kategoriji motora od 250 ccm mladog vozača iz Koprivnice Miljenka Vulića. U glavnoj speedway trci pobijedio je kako se i očekivalo as Drago Regvart iz Zagreba, postavivši ujedno i rekord nove staze vozeći prosječno 73 km na sat. Na Gradskom stadionu u Ulici M. P. Miškine bilo je tog dana upriličeno pravo narodno slavlje i veselje, postavljeni su bili štandovi ugostitelja, medičara i pečenjara sa raznovrsnom ponudom jela i pića za mnogobrojne posjetioce iz okolnih mjesta i Koprivnice. Nažalost na ovoj modernoj, odličnoj i dobro uređenoj kružnoj stazi vozilo se samo još nekoliko godina i održalo nekoliko međurepubličkih i međugradskih natjecanja. Da li je uzrok prestanka korištenja staze bilo pomanjkanje novčanih sredstava za nabavu specijalnih trkaćih motora, ili smjena generacije, ne zna se. Motoristička staza na Gradskom stadionu bila je nekoliko godina neiskorištavana i zapuštena, i na kraju izravnata i pokrivena zemljom te neupotrebljiva za održavanje renban-kružnih mototрка.

U narednim godinama velika pažnja posvećuje se saobraćajnom odgoju pionira i omladine, osobito u Tjed-

nu saobraćaja, kada se u organizaciji AMD-a, SUP-a i uz veliku pomoć i zalaganje pojedinih nastavnika priređuju u školama izložbe, drže predavanja, te organiziraju tečajevi za osvajanje srebrne i zlatne saobraćajne značke AMSJ-e. Ovaj način propagande u saobraćajnom odgoju organizira se kod pionira i omladine i u školama izvan Koprivnice, kao na primjer u Mučnoj Reci, Peterancu, Sokolovcu, Koprivničkom Ivancu, i Rasinji. Aktivnost i pojačano djelovanje vidi se u radu autoškole u kojoj se skoro svake godine održava po nekoliko tečajeva sa prosječno po 100 kandidata. 1961. godine održan je jedan tečaj posebno za grupu pripadnika JNA kopri- ničkog garnizona.

Sportska sekcija AMD-a tih šezdesetih godina je vrlo aktivna u svom djelovanju i organiziranju ocjenskih, cestovnih i jedne speedway trke. Na relaciji Koprivnica-Krapinske Toplice uz učešće velikog broja članova Društva, održana je 15. svibnja 1960. ocjenska vožnja. Prvo mjesto zauzeo je Vlado Halambek u vožnji motorom, dok je u vožnji automobilom pobijedio Franjo Trojak osvojivši najviše pozitivnih bodova. Cestovna kružna motoristička trka ulicama Koprivnice pod pokroviteljstvom kolektiva »Podravka«, a povodom 10. obljetnice radničkog samoupravljanja, održana je uz sudjelovanje motorista iz Zagreba, Bjelovara, Ludbrega i Koprivnice, a domaći takmičari V. Halambek, te S. Obran zauzeli su u prilično jakoj konkurenciji dva druga mjesta. Pod pokroviteljstvom Saveza boraca NOR-a održana je 8. srpnja 1960. godine međurepublička speedway trka između reprezentacije Slovenije i Hrvatske na trkalištu sportskog stadiona u Koprivnici. Vozači iz Hrvatske koji su nastupili u sastavu Valent Medved, Drago Regvart, Slavko Bobinac i još tri vozača bili su bolji od reprezentacije Slovenije koja je nastupila u sastavu Franc Babič, Milan Kališnik, Jože Visočnik i još tri takmičara. Ovaj međurepublički dvoboj vodila je sportska komisija AMD-a Koprivnica u sastavu: Vilim Marković, Josip Ivačić, Franjo Trojak, Zvonko Peradin, Stjepan Lekčević, Jakob Durlin, Ivan Kolaric i Ljubo Vulić. 26. srpnja 1964. članovi sportske sekcije organizirali su uspješno cestovno brzinsko prvenstvo Hrvatske na kojem su nastupili vozači iz Zagreba AMD-a »Zagreb«, »Miramare« i »Rade Končar«, Matulja, Rijeke, Virovitice i drugih mjesta. Ekipni prvaci te godine postali su vozači iz AMD-a »Zagreb« iz Zagreba, a od pojedinačno poznati i afirmirani natjecatelji: Mika Šnjarić, Vilko Sever, Stjepan Rogan, Jovica Paliković i drugi, dok su se malobrojni domaći vozači u tako jakoj konkurenciji vrlo slabo plasirali. Od 1965. godine članovi AMD-a sudjelovali su uspješno i u velikom broju na reliju »Sutjeska« gdje su postigli dobre rezultate. Svake godine uzastopce pet godina do 1969. sudjelovalo je po nekoliko članova automobilista u tom rallyu i dobili za postignute uspjehe plakete i diplome.

Od početka svog djelovanja AMD imalo je svoje sjedište na raznim mjestima u gradu, ali najčešće u neodgovarajućim i neprikladnim prostorijama za rad i djelovanje. U toku 1966. godine Društvo se iz neodgovarajućih prostorija koje su se nalazile u dvorištu stare Gradske općine na Trgu maršala Tita 1, smjestilo u nove društvene i radne prostorije u ulici M. Gupca broj 2 (sadašnja zgrada »Glasa Podravine«). Djelatnost Društva se proširuje, otvara se mehaničarsko-autolimarska radionica, koja prvenstveno pruža usluge članovima i to po znatno nižim cijenama nego što su u ostalim automehaničarskim radionicama. Započelo se sa propagiranjem sportskog turizma i organizirano je nekoliko izleta u tu-

Vilim Marković član AMD-a Koprivnica, kao član reprezentacije Hrvatske na prvenstvu Jugoslavije u ocjensko-terenskoj vožnji od Sarajeva do Beograda – 1957. godine.

UTO-MOTO DRUŠTVO – KOPRIVNICA

Prilazi u nedjelju 23. kolovoza 1959. u 3 sata poslije podne

NA SPORTSKOM STADIONU

VELIKE AUTOMOTO TRKE

Povodom otvorenja trkaće staze

Nastupaju spriječavajući vozači iz Hrvatske i Slovenije

Posebno će nastupiti automobili u vožnji spretnosti

POSILIJE TRKE ZABAVA

S ODLIČNOM SLOVENSKOM GLAZBOM

VLAZNICA: SAZVEŽJE 200 DINARA – STAJARJE 150 DINARA – DACI I VOJNICI 100 DINARA

Plakat povodom otvorenja trkaće staze na Gradskom stadionu u Koprivnici – 1959. godine.

ristička mjesta u Jugoslaviji i susjednim zemljama (Mađarska, Austrija). Mladi i aktivniji članovi počeli su se interesirati za novi, jeftiniji i atraktivniji motosport, karting. U to vrijeme AMD nabavlja prva društvena go-kart vozila, a zainteresirani su započeli marljivo trenirati i već slijedeće 1967. godine u travnju mjesecu održane su prve međugradske trke između iskusnijih vozača iz Zagreba i entuzijasta iz Koprivnice. Na prvom karting natjecanju koje je održano na Trgu maršala Tita, prisutno je bilo oko tisuću promatrača, a koprivnički vozači: Branko Mihelčić, Miljenko Vučković, Josip Dolenc, Ivan Povijač, Josip Gregurec, Josip Poljak i Vinko Nebojsic postigli su relativno dobar uspjeh.

10. rujna 1967. godine održana je u prostorijama hotela »Turist« u Koprivnici mala i skromna svečanost povodom 20. obljetnice rada i uspješnog djelovanja AMD-a u Koprivnici. Tom prilikom je nekolicini najzaslužnijih radnika i funkcionera podijeljeno nekoliko plaketa AMSH, a plakete i priznanja AMD-a dobilo je 50-ak zaslužnih članova i sportista.

Analizirajući i sumirajući rad i uspjehe AMD-a u dva deset godišnjem razdoblju od 1967. do 1987. godine, moramo naročito istaknuti uspjehe na sportskom polju karting sporta, omasovljenje članstva, izgradnju vlastitih objekata i proširenje raznih djelatnosti, vezanih uz uspješan rad i djelovanje AMD-a.

Društvo napokon dobiva u ljeto 1967. godine stalnu lokaciju u Ulici oslobođenja bb. na prikladnom zemljištu, koje se proteže uz sjevernu obalu potoka Koprivnice, gdje se odmah započinje sa izgradnjom potrebnih objekata, koji će omogućiti brzi i uspješniji razvoj privrednih djelatnosti društva.

Od karting sekcije koja je uspješno djelovala od osnutka tj. od 1967. godine, a inicijator za osnivanje bio je ondašnji tajnik AMD-a Branko Mihelčić, sekcija 1974. godine prerasta u Karting klub Koprivnica u sastavu AMD-a Koprivnica, a u svom 20. godišnjem postojanju njeni članovi postigli su lijepe uspjehe. Nakon prve karting trke u Koprivnici održane u travnju 1967. godine, druga međugradska održana je koncem svibnja iste godine uz sudjelovanje vozača iz Zagreba, Trsta, Padove i Koprivnice. Vozači iz Koprivnice nastupili su u sastavu Miljenko Vučković, Branko Mihelčić, Josip Poljak i Josip Gregurec u kategoriji motora od 100 ccm. Lijep uspjeh postigao je Miljenko Vučković osvojivši drugo mjesto iza vozača iz Trsta. U kategoriji od 125 ccm naši Koprivničani Vinko Nebojsic i Ivan Povijač sa lošim mašinama nisu se mogli suprotstaviti iskusnijim vozačima iz Zagreba i Trsta, koji su vozili na specijalnim karting vozilima. Jedna od najuspješnijih godina za natjecatelje u kartingu zasigurno je bila 1971. kada su vozači Miljenko Vučković, Josip Dolenc, Zlatko Kuzel, Darko Lipovac i Darko Baran nastupili na trkama za državno prvenstvo koje su se održavale u Zagrebu, Ljubljani, Ptuj, Kopru i drugdje, te međudruštvenim trkama u Mariboru, Labinu, Kutini, Postojni i Koprivnici, gdje su se dobro plasirali zauzevši nekoliko prvih, drugih i trećih mjesta. U konačnom plasmanu te 1971. godine ekipa AMD-a iz Koprivnice na državnom prvenstvu u kartingu zauzela je dobro 4. mjesto između 11 ekipa sa ukupno preko 60 natjecatelja, ako se uzme još u obzir i to da zbog financijskih problema nisu mogli sudjelovati na svim trkama. Mislim da je ipak najveći uspjeh u kartingu postignut upravo te godine sudjelovanjem Miljenka Vučkovića na prvenstvu svijeta u Torinu na kojem je zauzeo 57. mjesto.

U karting takmičenjima nastupilo je do sada preko 60 vozača, a tečajeve za vozače kartinga pohađalo je do sada oko 200 pionira. Nastupali su na državnim karting prvenstvima, pojedinačno osvajana su druga i treća mjesta, a 1987. godine i titula šampiona u klasi A-100, dok je ekipno zauzeto četiri puta vrlo dobro treće mjesto. Od osnivanja prvenstva Hrvatske, pojedinačno je osvojeno 11 naslova prvaka u pojedinim kategorijama, a kao ekipa kartingaši su zauzeli devet puta prvo mjesto. U tom dvadesetgodišnjem djelovanju organizirano je tridesetak natjecanja u kartingu u Koprivnici, u kojima je sudjelovalo 7 koprivničkih sportskih funkcionera, koji imaju savezni rang, i preko 20 koji su stekli republički i društveni rang sportskih funkcionera za karting sport. Svi su oni svojim nesebičnim zalaganjem i znanjem doprinijeli uspješnom organiziranju i provođenju tih natjecanja, a među njima se posebno ističu Josip Dolenc, Miljenko Vučković, Anđela Dolenc, Velimir Rokić, Zvonko Miklaučić, Vjekoslav Ferenčak, Davor Valeš, Miljenko Vulić i drugi.

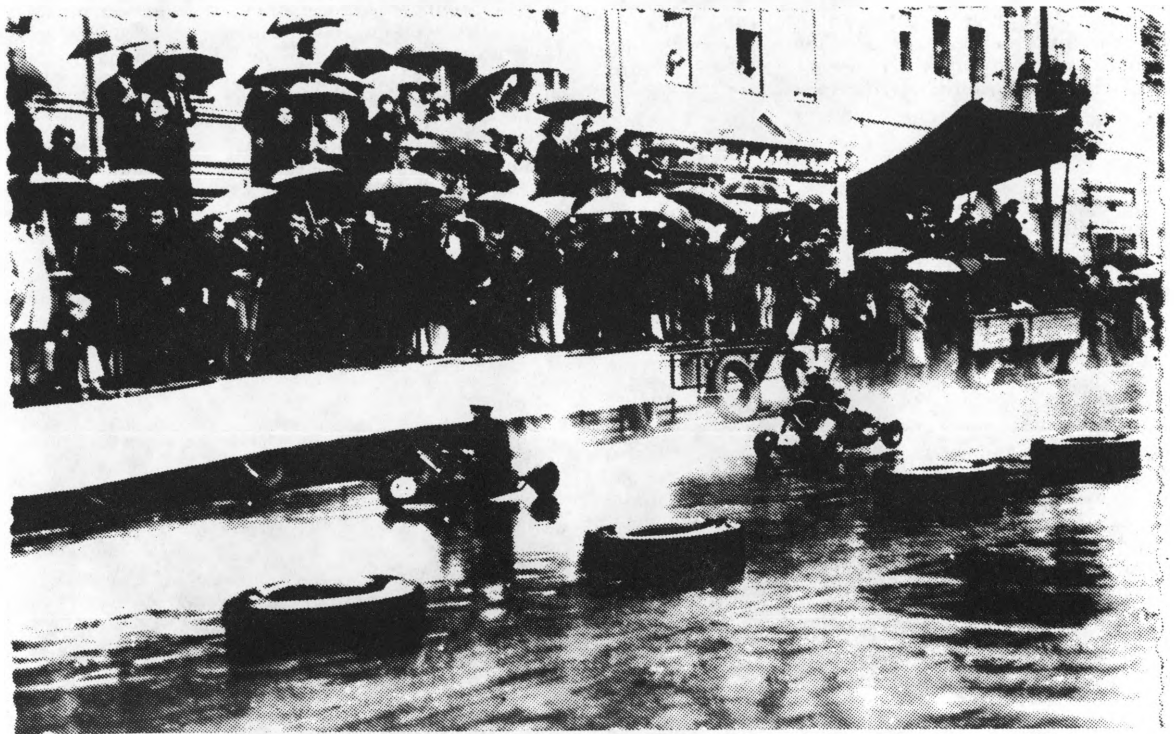
Nakon studioznog i sistematskog timskog rada u radionici Karting kluba AMD-a u Koprivnici proizvedeno je prvo domaće go-kart vozilo, isključivo od domaćih dijelova. Nakon prve eksperimentalne faze prešlo se na gotovo industrijsku proizvodnju, i do danas je proizvedeno preko stotinjak »malih formula« tzv. go-kart vozila u školskoj i natjecateljskoj varijanti. Tako je nastala

mogućnost, da se jeftinije nabavi vozilo takvog tipa, jer je nabava iz inostranstva, obzirom na cijenu, bila gotovo nepristupačna za mlade vozače. Javlja se veći interes kod pionira i omladine za tu vrstu sporta i natjecanja, pa se pojavljuje opet jedna generacija mladih i nadarenih vozača kao što su Zeljka Dolenc, Ivan Stefanec, Mladen Momčilović, Marcel Bartolec, Krešo Erdec i drugi, koji su sudjelovali na mnogim saveznim i republičkim natjecanjima, gdje su postigli zapažene i vrijedne uspjehe. Sistemski i ustrajni rad sa pionirima, odnosno omladinom, daje prije ili kasnije dobre rezultate, a tako je i sa završenim polaznicima tečaja za vozače kartinga, koje već niz godina neumorno vode i organiziraju stariji i iskusniji članovi Karting kluba, unatoč malim i nedovoljnim financijskim sredstvima. Da starim veteranima karting sporta u Koprivnici nije bio uzaludan 20-godišnji naporan i volonterski rad, da karting sport u našem gradu ima dobru budućnost i perspektivu, garantiraju im svojim dosadašnjim uspjesima sadašnji njihovi nasljednici Mirela Gidija, Dario Gašparić, Robert Lovrenc, Alen Laptoš i još mnogobrojni mladi koji su pošli ili će poći na karting tečajeve za pionire.

Na redovnoj skupštini Karting kluba u Koprivnici održanoj 24. travnja 1988. godine obilježena je 20. obljetnica početka karting sporta u našem gradu. Uz prigodne riječi tim povodom predsjednik kluba Dragutin Korošec, za volonterski, uspješan i dugogodišnji rad

u karting sportu, uručio je najzaslužnijima plakete i priznanja. Tako je preko 20 članova primilo plakete, dok je 30 dobilo priznanje.

Osim karting sporta nisu zanemarene niti druge sportske aktivnosti vezane uz automoto sport. Povodom dana žena 8. ožujka održavaju se autorally žena vozačica, tako 1975. na relaciji Koprivnica-Ludbreg-Soderica, a 1976. na relaciji Koprivnica-Vel. Poganac-Rasinja, dok je 1982. godine održan ispit spretnosti na Trgu maršala Tita u Koprivnici i vožnja po zadanim dionicama. Uspješno je održan »Rally bratstvo i jedinstvo« u okviru manifestacije zbratimljenih općina Slovenije i Hrvatske, uz veliko učešće vozača motociklista i automobilista i to na relaciji Koprivnica-Varaždin-Maribor. U okviru radničko-sportskih igara 17. listopada 1969. godine AMD organiziralo je natjecanje automobila u vožnji spretnosti na Trgu maršala Tita u Koprivnici, i ocjensku vožnju na relaciji: Koprivnica-Peteranec-Novigrad Podravski-Koprivnica. U ovoj manifestaciji sudjelovalo je preko 50 automobilista, a najuspješniji su bili Miljenko Vulić i Zeljko Rak, a od vozačica Dušanka Peradin. U sklopu proslave provodom 1. maja u našem kraju unazad nekoliko godina organiziraju se masovni društveni rally vozačica i vozača automobila i motocikla i vožnje spretnosti koja se održava na Trgu maršala Tita. Ove 1988. godine bila je proslava na republičkom nivou uz sudjelovanje vozača iz

Jedna od prvih trka na go-kart motorima u Koprivnici održana na Trgu maršala Tita – 1967. godine.

Josip Doleneć-Pepi jedan među prvim vozačima kartinga u Koprivnici, u 16 godišnjoj vozačkoj karijeri nastupio na preko 200 službenih natjecanja, nagrađen sa mnogo pokala, plaketa i diploma, savezni sportski funkcioner u karting sportu.

SR Slovenije, SAP Vojvodine i SR Hrvatske, a sudjelovalo je preko 60 učesnika iz 10 AMD-a. Rally je vožen na relaciji Koprivnica-Rasinja-Vel. Poganac-Sokolovac-Koprivnica, a priznanja najuspješnijima podijeljena su na općenarodnoj proslavi na PRC-u u Starom Gradu u Koprivnici.

U ovom vremenskom razdoblju AMD je inicijator, a u suradnji sa OSUP-om i prosvjetnim radnicima i organizator skoro svih preventivno-odgojnih akcija za djecu. Održavaju se kvizovi znanja sa temama iz ponašanja u prometu, poznavanje saobraćajnih znakova i slično. Stalno se uspješno provodi, akcija »Žuta marama« koja je započela 1975. godine, a obuhvaća sve učenike prvih razreda, kao i akcija »Sigurniji put do škole«. Od 1982. godine provodi se smotra učenika osnovnih škola pod nazivom »Sto znam i kako se ponašam u prometu«, koje uspijevaju uz suradnju nastavnika škola, pripadnika prometne milicije, Savjeta za sigurnost prometa općine Koprivnica, članova AMD-a i radnika Radne zajednice AMD-a Koprivnice. 1986. godine AMD iz Koprivnice bio je organizator regionalne smotre učenika osnovnih škola koja je uspješno održana u Koprivnici. Održavaju se ispiti za bicikliste polaznike petih razreda, i do sada ih je veliki broj učenika uspješno položio. Do sada je održano nekoliko pionirskih karting škola sa mnogo

polaznika, od kojih je jedna u Goli, a sa tom akcijom će se i u buduće nastaviti. U širenju prometne kulture i vladanja u saobraćaju angažirana je i autoškola.

Osim za učenike održane su preventivno-odgojne akcije za odrasle po MZ u Koprivnici, zatim u Peterancu, Legradu, Sigecu i drugdje, gdje su uz predavanja prikazivani i filmovi o prometu, zatim o ponašanju u prometu traktorista, biciklista, pješaka i drugih. U suradnji sa AMSH sudjelovalo je AMD u više preventivno-tehničkih akcija, pa tako već nekoliko godina uzastopce pokretni tehnički centar AMSH iz Zagreba radi u Koprivnici po nekoliko dana i pregleda veliki broj vozila članova Društva.

U svom 40-godišnjem radu i djelovanju AMD imalo je raznih razvojnih perioda, a povremeno i stagnacija, ali pitanje članstva bilo je uvijek primarno. Od 65 članova koliko ih je bilo u 1947. godini kada je Društvo osnovano, broj članova je bio stalno u porastu, da bi u 1978. godini prešao broj od tisuću i od tada se primiče broji od dvije tisuće, koju je dostigao u 1982. godini. Unatoč kriznim godinama taj broj i dalje raste i u 1986. godini dostiže brojku od 2.316 članova. U tim brojkama članstva AMD-a obuhvaćeni su automobilisti u najvećem broju, zatim motociklisti, traktoristi i članovi bez vozila.

Krajem sedamdesetih godina započinje jači privredni i društveni razvoj koji neprestano traje do danas. Tokom 1970. vrše se intenzivne pripreme za izgradnju novih i suvremenih objekata. U 1979. godini dovršena je izgradnja poslovnog objekta sa suvremenom učionicom i simulatorskim kabinetom za autoškolu, automehaničarska radionica sa opremom i prostorijom za pranje automobila, garaže i prometni poligon. Danas AMD svojom društvenom angažiranjošću daje veliki doprinos širenju prometne i tehničke kulture, obuci građana za vozače, razvoju automoto sporta, pripremi i osposobljavanju članova za potrebe ONO, DSZ i JNA i njegovanju tradicija NOB-a. Zacrtno ciljeve i zadatke realizira veliki broj aktivnih članova AMD-a, kao i 22 radnika Radne zajednice, kojom preko sedam godina uspješno rukovodi prof. Josip Dušić. Radna zajednica izvršava sve programske zadatke i njezin doprinos razvoju, pro-

Jedna generacija mladih članova Karting kluba AMD-a Koprivnice: Branko Doleneć, Ivan Štefanec, Darko Lipovac, —, Mladen Momčilović i Željka Doleneć.

speritetu i uspjesima AMD-a je vrlo pozitivan i uspješan, te je kod svih članova RZ razvijena i izgrađena svijest o pripadnosti AMD-u.

Osim već navedenih djelatnosti AMD-a u Koprivnici potrebno je još navesti neke podatke bez kojih bi slika o radu i djelovanju AMD-a bila nepotpuna. Služba »Pomoć-informacije« djeluje u Koprivnici od 1982. godine, ali s obzirom na povećane potrebe i razgranatu djelatnost, 1985. godine od AMSH dobiva na korištenje vučno vozilo koje služi za odvlačenje i prijevoz oštećenih vozila. Ova služba dobro i svrsishodno funkcionira na ovom području s obzirom na razgranatu cestovnu mrežu i geografski položaj Koprivnice. Automehaničarska radionica s praonicom vozila vrši usluge uglavnom članovima Društva, a u njoj radi pet kvalificiranih radnika, koji jedva mogu udovoljiti svakodnevne zahtjeve mnogobrojnih tražioaca njihovih kvalitetnih usluga. Autoškola sa dugogodišnjom tradicijom, a o njenim počecima napisano je na početku ovog prikaza, osposobila je do sada već velik broj osoba za vozače automobila, motocikla, poljoprivrednih traktora i bicikla s motorom i to na suvremenim pedagoško-didaktičkim principima. Broj polaznika autoškole u stalnom je porastu, tako npr. 1975. godine bilo je 317 kandidata i to samo za A i B kategoriju i 65 za poljoprivredne traktore. Prosječno

se godišnje u autoškoli osposobi oko 800 osoba za vozače raznih kategorija vozila. Od 1986. organiziran je i radi članski klub u kojem se okupljaju članovi Društva radi dogovora i međusobnog kontakta, kao i članovi pojedinih sekcija. Sekcija sportskih funkcionera sada ima blizu 40 članova, a zainteresirani kamperi učlanjeni su u kamping sekciju.

Za uspješan rad u 40. godišnjem djelovanju AMD je do sada nagrađen sa mnogobrojnim priznanjima. Prostor mi ne dopušta da bih naveo sva priznanja pa ću ovdje samo navesti nekoliko: Priznanja AMSJ iz 1956. godine, 1966. (Zlatna plaketa) i 1971. godine priznanje. Priznanja AMSH iz 1971, 1974. i 1976. godine. Spomen plaketa »Sutjeska« iz 1969. godine za učešće u pet relija »Sutjeska« i druga priznanja sa Sutjeske. Nagrada AMSH 1983. godine. Najveće općinsko priznanje »7. studeni 1943.«, koje je Društvu 1986. godine dodijelila Skupština Općine Koprivnica. Navedena priznanja dodijeljena Društvu ujedno su i priznanja mnogim zaslužnim članovima i aktivistima, od kojih su mnogi svojim neumornim volonterskim radom kroz dugi niz godina doprinijeli uspjesima i napretku Društva.

16. studenog 1987. godine svečanom sjednicom Konferencije AMD-a koja je održana u Gradskoj vijećnici u Koprivnici obilježena je 40. obljetnica osnutka i rada

Izložba u prostorijama AMD-a povodom 40. obljetnice, otvorena 16.11.1987. godine.

Društva. Sve prisutne, a među njima su se našli i neki od osnivača društva, kao i nekadašnji aktivisti od prije 20 i 30 godina, mnogobrojne uzvanike, predstavnike AMSH, društveno-političke i predstavnike radnih organizacija općine Koprivnica, pozdravio je predsjednik društva Milan Fuker i podnio prigodni referat o 40-godišnjem radu i djelovanju Društva. Tom prilikom uručene su plakete i priznanja prisutnim osnivačima i najzaslužnijim bivšim i sadašnjim članovima AMD-a, te predstavnicima društveno-političkih i radnih organizacija za dugogodišnju suradnju. Poslije svečane sjednice i podjele priznanja svi prisutni uputili su se do prostora AMD-a, gdje su sa zanimanjem razgledali prigodnu izložbu fotografija, pisanog materijala, diploma, plaketa i drugih priznanja koje su dobili pojedinci i Društvo za postignute uspjehe i za rad na sportskom polju i u ostalim djelatnostima kojima se uspješno bavi ovo AMD već 40 godina.

LITERATURA I IZVORI:

- Časopisi »Motorizacija« i »Saobraćaj« razni brojevi raznih godina
- Napisi u novinama o AMD-u i automoto sportu, koje su izlazile u Koprivnici od 1945. godine na ovamo
- »Podravski zbornik 82.« Vladimir Kuzel »Razvoj moto-sporta u okviru djelovanja AMD-a u Koprivnici«
- Privatna arhiva Vladimira Borščaka iz Koprivnice
- Privatna arhiva Ivana Korošca iz Koprivnice
- Privatna arhiva Ivica Krašovca iz Zagreba, savjetnika AMSH
- Privatna arhiva Milivoja Kovačića iz Koprivnice
- Privatna arhiva Ljubomira i Miljenka Vulića iz Koprivnice
- Arhiva AMD iz Koprivnice
- Pisani materijali u vezi proslave 40. obljetnice AMD-a u Koprivnici održane 16. XI 1987. godine
- Pisana dokumentacija, fotodokumentacija, priznanja i nagrade koje su u posjedu bivših i sadašnjih aktivista AMD-a Koprivnica
- Sjećanja: Dragutina Tkalčeca, Emila Kožića, Ljubomira Vulića, Ignaca Vrapca, Stjepana Nemca, Ivana Korošca, Emilije Peti-Lekčević, Željka Lukačeka, Stjepana Mačeka, Vladimira Bosančića, Ivana Štamfla, Branka Mihelčića, Miljenka Vučkovića, Stjepana Obrana, Josipa Dolenca, Jakoba Durlina, Vjekoslava Ferenčaka i Dušanke Peradin iz Koprivnice i Vilima Markovića iz Zagreba.